

Esej O rasismu původně vyšla v americkém levicovém magazínu Telos č. 114 (zima 1999)

Autor: Petr Hampl

Předmluva k eseji Alaina de Benoista O rasismu

Ještě nikdy jsem se nesetkal s rasistou. A to jsem již překročil věk, jenž byl ještě před 100 lety pokládán za kmetský. Setkal jsem se s pár lidmi, kteří se necítí být rasisty, ale o nichž někdo jiný říká, že prý jimi jsou. Zato znám řadu lidí bojujících proti rasistům. A vím o tisících dalších, kteří mají z boje proti rasismu výbornou obživu. Nebo alespoň pocit nadřazenosti. Případně nějakou kombinaci obojího.

Čím více se bojuje proti rasismu, tím méně je jasné, co to ten rasismus vlastně je. Což dává smysl. Kdyby byl definován příliš přesně, mohlo by se také ukázat, že tu žádní rasisté nejsou. A bojovníci proti nim se musí něčím živit. Nebo snad nastoupí do fabrik na ta místa, kde jsou platy nižší než životní náklady, a proto jsou obsazována přivezenými zahraničními dělníky?

Nevíme, co je rasismus, ale víme, kdo je rasista. Je jím třeba téměř 70letý profesor statistiky, jemuž radikální studenti přeruší přednášku a pokusí se jej fyzicky napadnout. Nebo krásná a odvážná Somálka **Ayaan Hirsi Ali**, odmítající se podříditi krutým pravidlům islámu a po celém světě pronásledovaná muslimskou komunitou. Nebo švédská důchodkyně, kterou přepadla a ztloukla skupina migrantů a která byla – poté co dala průchod své hořkosti na Facebooku – odvedena v poutech. Nebo americký obchodník ubitý příslušníky svého vlastního etnika, protože chránil svůj krátek před podpálením. Nebo britský dělník, jehož pubertální dceru unesli **příslušníci pákistánského gangu**, prodávali ji jako sexuální otrokyni a on se ji pokoušel vysvobodit.

Ty lidi vlastně nespojuje nic jiného, než že byli označeni za rasisty. Rasista je ten, kdo může být přepaden, zmlácen, mučen, znásilněn, případně zabit, a není ho škoda. A stalo se mu to zaslouženě, což nesouvisí s jakýmkoli konkrétním činem. Vyplývá to z jeho podstaty, která je nezměnitelná.

Protože termín rasismus je naprosto neurčitý, může být nálepkou „rasista“ označen kdokoliv. Každý, kdo je součástí lynčujícího davu, může být v příštím okamžiku nařčen z rasismu a sám může být lynčován. Jakékoliv zaváhání je nebezpečné.

V této situaci se **Alain de Benoist** dopouští toho úplně nejhoršího. Snaží se pojem rasismus rozebrat, analyzovat a definovat. Ukazuje nejrůznější aspekty. Otevírá složité otázky a komplikované oblasti přemýšlení. Člověk je nucen se zastavit, rozvažovat, srovnávat možnosti...

Benoistova esej nastoluje více otázek, než kolik dává vyčerpávajících odpovědí. Ale poskytuje dobrý přehled a přináší spoustu skvělých postřehů. A jen tak mimochodem rozbíjí nálepkou rasismu jako nástroj primitivního agresivního davu. Pro toho, kdo Benoista přečetl, bude velmi obtížné někomu vytlouci okna nebo mu rozbít hlavu kamenem jen proto, že jej kdosi prohlásil za rasistu.

Francouzský autor ukazuje, jak těžké je porozumět termínům jako rasa, etnikum, původ či populace. Kolik různých významů mohou mít. Z kolika úhlů je možné se na celou problematiku dívat. Jak je obtížné rozeznat, co je vrozené a co kulturní, jakou roli hrají v lidské pospolitosti geny a jak vůbec definovat skupinu. Každý pohled je legitimní, každý je neúplný.

Třeba postřeh o rozdílu mezi rasismem a racialismem pokládám nejen za inovativní, ale také geniální. Racialismus je podle Benoista každá teorie, která pracuje s domněnkou, že při vývoji společnosti hrají roli i etnické (rasové) faktory. Což opět vyvolává možnost oboustranné příčinnosti. Islám je ovlivněn tím, že klíčovou roli při jeho výkladu a naplnění hrají Arabové. A Arabové jsou zase formováni 1400 lety islámu. Totéž lze konstatovat o každé civilizaci. Další prostor pro pracné zkoumání.

Při četbě Benoistovy eseje si čtenář také uvědomí, že na základ toho, co může být označováno za rasismus, narážíme pokaždé, když rozdělujeme lidi podle nějakého znaku a hledáme mezi nimi rozdíly. Třeba rozdíly ve vlastnostech nebo schopnostech či chování. Jsou zrzavé ženy vášnivější? Mají děti hudebníků více hudebního talentu? Mají větší výtvarný talent? To už jsou vlastně rasistické otázky. Problém je ale v tom, že hledání pravidelností a souvislostí mezi jevy je základem racionality. Bez toho, co může být interpretováno jako rasismus, by neexistovala biologie, medicína, psychologie, antropologie, ekonomie ani žádná jiná nauka o lidských záležitostech.

Benoistova esej nemá jednu základní myšlenku či jeden postřeh, od něhož by se odvíjela. Ukazuje oblast, která je komplikovaná a potřebuje být studována. Oblast, jež je klíčem k tomu, abychom porozuměli sobě samým, svým dějinám, vývoji vlastní civilizace i vztahům mezi civilizacemi. Oblast, která otevírá nekonečné množství podoblastí.

Jsou vlastně jen dvě cesty, jak se vyhnout tomu, co někteří označují za **rasismus**, ukazuje Benoist. Buď přestat myslet, nebo zrušit odlišnost. To první by znamenalo pád do předbarbarství, to druhé zničení etnik, kultur, národů a čehokoli jiného, co přináší rozmanitost.

Benoistova esej O rasismu je fascinujícím čtením, ovšem pro vzdělané a kultivované lidi. Ty běsnící hordy bojovníků proti **rasismu**, kteří zatím zapalují domy, přepadají bezbranné lidi a ničí svět, ty nic podobného číst nebudou. Těm stačí pětivteřinové video na TikToku.

Knihu lze zakoupit v knihkupectví **Luxor**.